

Beste natuurvrienden,

hoezo, bij slechte weersvoorspellingen blijf je beter binnen? Bijlange niet, een beauforrekken of 5 en winterse buien werden voorspeld maar toch vonden **21 NVO-ers** (9 AM – 13 PM) op **zondag 24 maart** hun weg naar het grootste weidevogelreservaat van Vlaanderen: de **Uitkerkse Polder** (= UP). We werden (uiteraard) beloond met heel wat fraaie waarnemingen waaronder maar liefst 48 vogelsoorten (nee, de waarnemingen vanuit de auto hebben we dan toch niet meegeteld). En die regen? Die bleef uit met uitzondering van één bui van 5 minuten in de namiddag... jaha, het leven is aan de durvers.

De Uitkerkse Polder is een komgrondgebied dat bij ontbreken van dijken, sluizen en duinen bij elk hoog ij 2 à 5 meter onder water zou liggen. Doordat het zo diep ligt en door de zoute ondergrond was het lange tijd zo goed als onbruikbaar voor de landbouw. Zo bleef het gebied behoorlijk ongeschonden en langzaam kon het overgaan van landbouw- naar natuurgebied. Via aankopen is nu ongeveer $\frac{3}{4}$ van de oppervlakte aangekocht door Natuurpunt en door het ANB (Agentschap Natuur en Bos).

Voor water- en weidevogels is het één van de laatste grote toevluchtsoorten in (West-)Vlaanderen. Er is flink wat variatie aan soorten omdat je er in de (vroeg) lente doortrekkers ziet op weg van Zuid naar Noord. Iets

later volgen dan de weidevogels en rietbewonende soorten die in de UP komen broeden. Alleen in volle zomer zijn er in de polder weinig vogels te vinden. Vanaf september komt de trek dan weer op gang. De vogels zijn nu minder gehaast en blijven langer hangen om hier wat te rusten en wat aan te sterken. Uiteindelijk arriveren in oktober ook wintergasten, soorten die in het Noorden of Oosten broeden en hier komen overwinteren. Die soorten vertrekken terug in de loop van februari en maart.

Als vogelaar wordt je kennis hier flink op de proef gesteld, ook wel omdat veel waarnemingen van op flinke afstand

gebeuren of terwijl de vogels voorbijvliegen. Wie 's morgens (vroeg) komt kijken heeft wel wat meer kans dat de dieren nog niet zijn opgejaagd en van wat dichterbij zijn te bewonderen. Een enthousiaste vogelaar beschikt dus niet enkel over een prima verrekijker maar ook over een betrouwbare wekker.

Af en toe klagen we wel eens dat het moeilijk (en soms zelfs onmogelijk) is om een leuke en gezellige locatie te vinden voor de gebruikelijke nabespreking. De grote uitzondering daarop is zonder enige twijfel de Uitkerkse Polder met zijn door vrijwilligers gerunde bezoekerscentrum Groenwaecke. Als natuurliefhebber is het er altijd een beetje thuiskomen... met nog wat Ransuilen als toetje erbovenop.

Met en weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na deze tweede activiteit van 2024 noteerden we reeds **94 verschillende soorten**. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1263 soorten** geworden. Je kunt op onze site de NVO-soortenlijst van 2024 vinden via deze link [meten is weten](#) en ook alle vorige verslagjes via [archief](#).

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's (ondanks het grijze weer). Een selectie daaruit vind je in de 9 extra fotopagina's op het einde van dit verslag. Met dank aan Anita, Natacha, Luc, Marc en Dirk.

Door de harde wind hadden heel wat meeuwen beschutting gezocht in de polder, vooral Zilvermeeuwen en Kokmeeuwen maar ook hier en daar een **Grote mantelmeeuw**. Een indrukwekkende verschijning want dit is de grootste meeuwensoort ter wereld met een spanwijdte tot wel 170 cm.

Als je een moeilijke hobby zoekt kun je je specialiseren in de volgende planten-families: de grassen, de cypergrassen, de biezzen, de zeggen. Die laatste familie kun je herkennen aan de drie-hoekige stengels. Maar de vele (veeeeeel te vele) soorten uit elkaar houden is echt wel zeer moeilijk. Het vraagt veel geduld en pruts-werk met kleine details. Maar af en toe is er eens een soort bij die wel vlot herkenbaar is zoals deze **Oeverzegge**. (foto: waarnemingen.be)

Camouflage van het hoogste niveau... had je op deze foto meteen drie Watersnippers gezien? En dan is dit nog op een kale oever. Je kunt je wel voorstellen dat ze tussen riet en andere oeverplanten bijna helemaal verdwijnen. De opvallend lange snavel is dan toch nog een herkenningspunt, als ze die niet wegstoppen op hun rug tenminste. (foto: waarnemingen.be)

Als je (al of niet met een loep) naar de details in de natuur kijkt dan gaat een wondere wereld voor je open. Op deze foto zie je een sporen-dragende (ook wel fertiele) stengel van **Heermoes**, een plant uit de familie van de paardenstaarten. Deze bruinige fertiele stengels verschijnen eerst, pas wanneer ze verdwenen zijn verschijnen de groene, steriele stengels. (foto: Ivar Leidus)

Volgens het gezegde maakt één zwaluw de lente nog niet. Dat kan dan wel kloppen maar je eerste **Boerenzwaluw** van het jaar die zo laag over je hoofd scheert laat je hart toch een klein sprongetje maken. "Woehoe, ze zijn terug". Er komen mooie tijden aan want de natuur staat op uitbarsten". (foto: waarnemingen.be)

Ook de **Graspijpers** zijn enthousiast op weg naar hun meer noordelijke broedgebieden. Hun trekgedrag zit in de groep "doorschuivers". Vogels uit deze groep zien we heel het jaar door maar onze zomerse Graspijpers "schuiven" in de winter naar het Zuiden. Scandinavische Graspijpers zitten in de winter dan bij ons. In de zomer "schuiven" ze terug. (foto: waarnemingen.be)

Om alle kleuren en patronen van een mannetje **Wintertaling** zo duidelijk te zien als op deze foto moet je er wel erg dicht bij kunnen komen en het licht (sterkte en richting) speelt zeker ook een grote rol. Vanop (grote) afstand vallen vooral de witte zijstreep en de gouden achterstevlen op. (foto: kuwaitbirds.org)

Ook zonder felle kleuren kun je een mooi beest zijn. Deze **Kluut** zwaait met zijn omhooggebogen snavel heen en weer door het water en door de sliblaag. Wormpjes, schelpjes, insecten en ander "lekkers" worden zo gevonden en opgepikt. Om te foerageren hebben Kluten dus ondiep water nodig. (foto: waarnemingen)

De periode waarin de **Haas** op zoek gaat naar een partner wordt de rammeltijd genoemd. Je ziet ze dan in kleine groepjes bij elkaar. Tijdens het rammelen worden soms vreemde bokkensprongen gemaakt en af en toe ook wel rake klappen uitgedeeld, zowel door mannen als door vrouwen. (foto: natuurnieuws.be)

Ook een "iets" minder populair dier verdient wel eens een plaats in het verslag. Ratten associëren wij met viezigheid en ziektes en daarom zien we ze liever dood dan levend. Tja, als mens springen we nogal slordig om met onze voedseloverschotten en dat trekt opportunisten zoals deze **Bruine rat** aan. In de namiddag liep er eentje doodleuk over het terras. (foto: waarnemingen)

Een **Slechtvalk** kan tijdens een stootvlucht tot bijna 400 km per uur halen en is daarmee het snelste dier ter wereld. Ze kunnen flink grote prooien slaan maar het exemplaar dat wij te zien krijgen kan de beoogde Kievit toch niet overheersen. Wellicht een jonge Slechtvalk (bouwjaar 2023) die de jachttechniek nog niet helemaal onder de knie heeft. (foto: waarnemingen.be)

Grutto's puren met hun erg lange snavel in zachte bodems naar voedsel. Indien nodig kunnen ze enkel het puntje van hun snavel openen met behulp van pezen die binnenin de bek lopen. Een hele mooie aanpassing aan hun biotoop en aan hun manier van foerageren. (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 14 april** wandelen we door de duinen en over het strand van de **Oostendse Oosteroever**. Bijzondere fauna, verrassende vogeltrek, boeiende aanspoelsels... het behoort allemaal tot de mogelijkheden.

De mail met de info over deze activiteit valt op maandag 08 april in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVerkenner Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 14 april** : strandjuttten op de Oostendse **Oosteroever**
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van de vuurtoren / Buskruitstraat / Oostende
- **zondag 28 april** : **daguitstap Noord-Frankrijk**: Leffrinkhoecke en Sint-Winoksbergen
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zaterdag 11 mei** : stadsnatuur in het Oostendse **Westerkwartier**
Start : 09u00 en 14u00 aan de Godelievekerk (zonder toren) op het kruispunt van Goedheidstraat en Overvloedstraat / Oostende
- **zondag 26 mei** : daguitstap: **De Panne**, strand en Oosthoekduinen
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zaterdag 08 juni** : meeuwen in de Oostendse **Achterhaven**
Start : 09u00 en 14u00 parking op het Eiland tussen Spuikom en kanaal / Vicognedijk / Oostende
- **zondag 23 juni** : parkwandeling bij **kasteel d' Aertrycke**
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 14 juli** : grasvelden en duinen bij het **Duinenkerkje van Mariakerke**
Start : 09u00 en 14u00 aan het Duinenkerkje / Dorpsstraat 90 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : MaVe

De ochtendploeg gaat op zoek naar boeiende waarnemingen. Linksboven beginnen en dan met de klok mee:

- Jassen dicht, musten op... allee ja, bijna bij iedereen toch...
- Af en toe kwam de zon er toch even door en op een foto lijkt het dan wel een echte lentewandeling.
- Maar de wind deed het toch allemaal winters aanvoelen. Temperatuur 9° C maar gevoelstemperatuur zeker niet hoger dan een graad of 3.
- Vlaanderen met zijn (of is het haar?) jagende wolkenluchten... daar gaat je hart toch gewoon van zingen?
- als NVO-fotograaf ben je altijd op zoek naar bijzondere onderwerpen, ideale belichtingen, originele invalshoeken....
- Maar de boog kan vanzelfsprekend niet altijd gespannen staan.

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

"Wat zie ik daar?" en vaak nog veel moeilijker uit te leggen: "Waar is die daar dan wel?" Misschien toch eens een klein cursusje doelsaanduiding inlassen (volgend jaaroverzicht?). Linksboven beginnen en dan met de klok mee:

- Een heel erg verre **Buizerd** zweeft (één van de fameuze zweefvogels dus) over de rietkragen. Het patroon op de onderkant van de vleugels is typerend voor de soort .
- Een koppeltje **Kuifeenden**, mannetje rechts, vrouwtje links met daarachter een mannetje (ofte woerd) **Wilde eend**. Het telelens-effect doet die laatste wel heel erg groot lijken.
- Heel ver maar wel toch nog herkenbaar: 3 mannetjes en 2 vrouwtjes **Smient**, een koppel **Krakeenden** en op de oever een **Wulp**.
- **Scholeksters** zag je vroeger alleen maar op en bij het strand maar sedert enkele decennia vind je ze ook steeds vaker in de polder.
- Ook een alledaagse soort als de **Grauwe gans** kan hele mooie foto's opleveren. Hier zie je heel duidelijk de typische soortkenmerken : de grote, volledig oranje snavel in combinatie met de roze poten.
- Daar heb je weer een koppeltje **Krakeenden**.

Na de Wilde eend is het de eendensoort die in onze natuur het meest voorkomt.

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : AnQui

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : AnQui

Wie wat geluk heeft, en veel dingen uitprobeert, vindt ooit de hobby van haar/zijn leven. Geef je graag een "klein" woordje uitleg? Popel je om je bewondering voor de natuur met anderen te delen? Zit je er niet mee in om levenslang te blijven bijleren om zo de eigen "kennis" bij te schaven? Dan is het "Natuurgids-isme" misschien wel iets voor jou. Enig gevoel voor humor (reken daar zeker ook zelfspot bij) is alvast een mooi pluspunt. En als er niet meer gelachen wordt kun je natuurlijk nog altijd eens "toevallig" te water gaan. Maar zover kwam het (voorlopig) nog niet.

foto : NaGy

foto : AnQui

foto : LuVer

foto : AnQui

De Uitkerkse Polder... dat zijn natte, diepgelegen weilanden met daarrond en daardoor ontzettend veel grachten, kanalen, plassen en de daarbij horende rietkragen. Een paradijs voor overwinterende watervogels en broedende weide- en rietbewonende vogelsoorten. Op voorwaarde dat de polder in het voorjaar zo lang mogelijk nat mag blijven.

foto : MaVe

foto : NaGy

foto : MaVe

foto : LuVer

foto : LuVer

foto : LuVer

Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- De ochtendploeg op de terugtocht richting Groenwaecke
- Maar iemand moet de achterhoede bewaken natuurlijk.
- De namiddagwandeling treft de laatste voorbereidingen, "Vlug nog iets uit de auto halen" denkt S. , " Heb ik alles bij?" denkt A., "Staat mijn potske wel goed?" denkt J.
- Daarna trekken we de polder in die zo plat is als een pannenkoek. De vreemde bult bij Groenwaecke is de uitzondering en is in feite een afgedekt vuilnisstort.
- Hier en daar staan ruime kijkhutten. Eventjes uit de wind was lekker en er valt ook altijd wel wat te zien. Hoe langer je kijkt hoe meer soorten je op de plassen en op de oevers ontdekt. En wie veel geluk heeft ziet vogels van wel heel dichtbij, wat deze keer lukte met een koppel Grutto's.

foto : DiNo

foto : MaVe

foto : LuVer

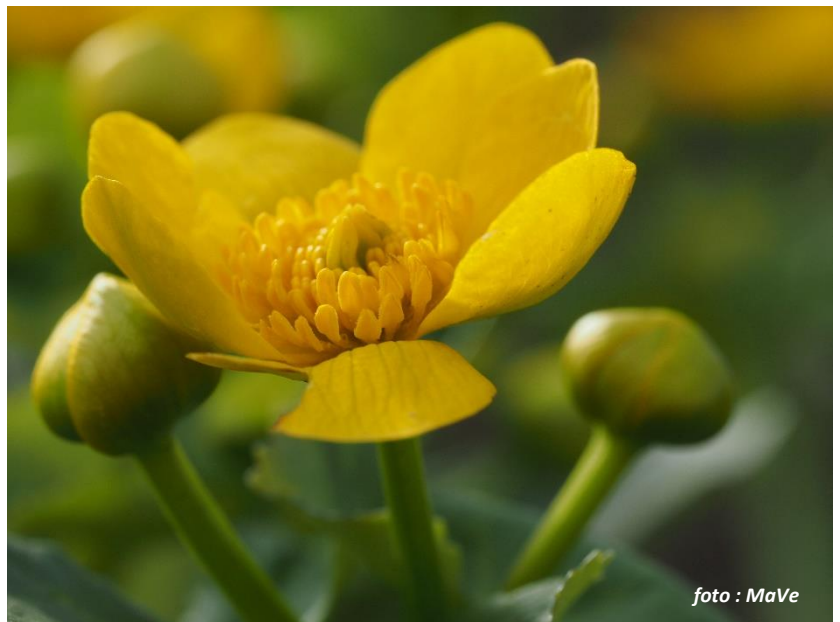

foto : MaVe

foto : MaVe

In een vogelgebied als de UP hadden we niet veel (niet genoeg?) aandacht voor de planten maar de fotografen zorgden voor genoeg mooie plaatjes om er toch een pagina mee te kunnen vullen. Zoals steeds linksboven beginnen en daarna met de klok mee:

- **Boshyacinten** midden in de polder? Wellicht door het stiekem komen dumpen van een emmertje tuinafval.
- Op het afdakje van de kijkhut stond heel veel **Wit vetkruid** opeen gepakt, een aangeplante soort.
- Bij Groenwaecke vind je een soort bloemperk waarin inheemse planten een plaats kregen, zoals deze **Dotterbloem**, duidelijk familie van de Boterbloem.
- Een wilgenkatje barst open... dit is een katje van een mannelijke **Wilg** (spec.) want je ziet allemaal meeldraden. Op de katjes van een vrouwelijke Wilg staan enkel stampers. Wilgen zijn dus tweehuizig.
- Voor de gevorderde floraliefhebber is ook herkenning aan de hand van enkel de bladeren een mogelijkheid. Dit is **Gewone berenklauw**.

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : LuVer

foto : AnQui

foto : MaVe

Pikkelen door de polder, ook wel polderpikkelen genoemd (familie van het fierljeppen). Het zal vast niet iedereen meug zijn maar NVO-ers lusten er wel pap van, ook als het weer eens wat minder is. Opvallend ook dat het bij deze editie vooral "verse" NVO-ers waren die de kop trokken. "Dat is't jonk geweld, hee". Na een activiteitje of 60 gaat dat zot er wel een beetje af.

foto : MaVe

foto : DiNo

foto : DiNo

Linksboven beginnend en daarna met de klok mee :

- Een **Grote zilverreiger** staat wat te verwaaien in een rietkraag.
- We kwamen wat te dichtbij en daarom flapperden deze **Houtduiven** er in groep vandoor.
- vanuit de tweede kijkhut: **Wulp**, **Wintertaling** en **Slobeend**
- helaas steeds zeldzamer: **Patrijs** (en ja, het zijn er twee)
- Zonder enige twijfel de foto van de dag die in geen enkel natuurmagazine zou misstaan: **Grutto** vanuit de eerste kijkhut
- van ver maar toch heel duidelijk: een **Slechtvalk** die even beteuterd staat te kijken na de mislukte aanval op een Kievit.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

Na zo'n pittige wandeling kan een nabespreking extra deugd doen, niet toevallig werd er vooral voor warme dranken gekozen. Veel blije gezichten, behalve bij hier en daar een natuurnerd die zelfs tijdens de nabespreking probeert bij te leren, tja... Kijk ook eens goed naar de foto hieronder, toch opmerkelijk dat bij (ofte boven) Willie de lamp wel al brandt terwijl dat bij Jan duidelijk nog niet het geval is.

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : AnQui